

aligt at hava nógv tóm fót á einum skipsdekki.

Grønland hevur verið og er at rópa eitt stengt land, og tað hevur altíð tarnað Föroyingin, at hann ikki til fullnar hevur kunnað troyst tað ríkidömi, sum er at vinna við tær víðu Grønlands strendur. Men ræurnar hava einki kunnað verið broyttar. Tað er tí einki at hugsa, uttan at ganga eftir teimum reglum ið eru, og halda seg til tey rættindi, ið givin eru.

Spurningurin í hesum föri er, um ikki gjørligt var hjá Föroyingum at lagt oljugoymslu har uppi. Ein havn var latin Föroyingum, og tað mundi borið til at goymt olju har, og skip so sigldu hagar at taka sær olju. Landið kundi farið undir at lagt „tangar“ har uppi, og einki var at ivast í, at oljuskip fingust at sigla upp hagar at fylla „tangarnar.“

Grønland hoyrir til Vesturheimin landslaga, og hugast kundi at oljan fekkst úr sjálvum Amerika, um valuta var til taks.

Har í Föroyingahavnini bar sjálvsagt eisini væl til at uppskipa fisk, sum gjørt var fyrr. Hús standa eisini, so hasum víðvíkjandi var ikki nógv at gera.

Hetta er eitt stórt mál, og tað má vera skiligt, at tað verður tikið til umhugsingar. Föroyingar eru langfaramenn, teir hava fingið fiskiflota, sum sigla kann langar leiðir, nettupp í teirri ætlan at leita fiskigrunnar upp víðari. Saltfiskur er í hógum prisi, og væntandi er at hann stendur við eisini komandi ár. Grønland er roynd leið, eitt fiskipláss uttan líka. Tað er tí at royna at vinna hadani alt tað, ið vunnid kann vera.

Fiskimenn

Hví forera tit útróðrarveiðuna so biluga burtur?

Soleiðis sum fiskaprisurin nú er í útlondum, er tað harmuligt, at útróðrarmenn bert fáa 50 oyru pr. kg av torski.

Tað eru mong ár umliðin, síðan undirritaði á fyrsta sinni skrivaði um tað tap, ið fiskimenn hava av at selja teirra veiðu til tann fyrsta tann besta keypmann fyri tann pris, sum hann vil rinda fyri fiskin í staðin fyri at virka veiðuna og selja hana til útlondini sum saltfisk, klippfisk ella virkaðan á annan hátt. Á sama hátt havi eg roynt at visa á, hvussu skeivt tað er at keypa dýrar vörur her á landi í staðin fyri at innflyta gjøgnum egin keypslufeløg. At keypa dýrt og selja biligt er tað, sum förir okkara fiskimenn í armóð. Seljið fiskin dýran og keypið vörurnar biligar, má vera herróp slitmannsins, til tess

stovna vit keypslu- og sölufeløg í hvørjari bygð, og óll hesi bygðafeløg ganga so saman í eitt landsfelag, sum hevur um hendi heilsöluna bæði inn og úteftir.

Fyribils er tað útróðrarfiskurin, sum talan er um. Harum er at siga, at seinasta vetur vóru fiskimenn í ymsum bygðum so langt framkomnir, at teir saltadu fiskin sjálvir og seldu hann sjálvir til útlondini. Eg skal her nevna, at í februar seinast varð tilíkur fiskur seldur til Keypmannahavnar. Har niðri — nei fob Föroyum — var prisurin tá 1 kr. 55 oyru fyri kg av saltfiski, og tað gav útróðramonnunum, tá ið allar útreiðslur — eisini fyri fleking, salting, umriving etc. — vóru avgoldnar, 64 oyru fyri kg av ráfiski iroknað smáfisk, hýsu og alt grams.

Seinri seldu menn í eini aðrari bygð, og tá var prisurin hækkaður til 1 kr. 75 oyru í Keypmannahavn. — Mær rennur nú í huga, at prisurin var roknaður fob í föroyskari havn. Hesa ferð fingið útróðrarmenn 85 oyru fyri kg av ráfiski, men tá hövdu útróðrarmenninir sjálvir flakt, saltad og pakkað fiskin fyri onga lön.

Nú í vetur er fiskaprisurin væl hægri enn seinasta vetur.

Sum formaður fyri felag fiskimanna føli eg tað sum skyldu mína at siga við allar fiskimenn, at teir eiga nú at gera álvara av at taka seg saman og salta fiskin sjálvir. Best er um heilar bygdir ganga saman í felagi; men sjálvanda kann hvørt bátalag salta fyri seg og so selja í felag annaðhvørt bygðin ella fleiri bygdir í felag.

Gerið so væl at lata undirritaða vita, hvørjar bygdir ið taka sær um reiggj at salta. Ti minnst skulu tit, at hetta bert er tað fyrsta stigidið til at frigerast tað arbeiðandi fjöldina á sjógv og landi.

Arbeidarar á landi og sjógv

J. H. Dahlberg.

CEMENT KALK MURSTEN

ISBJÖRN Cement, RAPID Cement, danske Mursten og Melkalk haves paa Lager.

Billigste Priser mod kontant Betaling.

Valdemar Lützen.
Tlf. 16

SPÍSISTOVUBORÐ og STÓLAR

hjá
HANS P. POULSEN
MÖBILHANDIL
Máltr. 238

Klakksvíkar kirkja.

„Ettanin er, um Gud vil, at halda nökur mótir í Klakksvíkar kirkju, sum byrja 15. november. Talarar verða prestar og missionerar. Óll eru hjartaliga vælkomnir at vera við.“

Tann, ið ikki veit sær innivist, biðist ringja til telefon nr. 58, 139 ella 124.

K. F. U. M.

K. F. U. K.

Fara Amerikanarar endiliga úr Grønlandi?

Blaðmaður frá Sunday Times hevði tey tíðindi at bera úr Amerika, at Amerikanarar nú skuldu flyta úr Grønlandi. Har vóru veður- og radarstöðir, sum Amerikanarar hövdu bygt. Danmark hevði ikki ráð at rökja hesar stöðir, hevði heldur ikki nóg nógvar kónar menn at umsita tær, og Marshall, uttanríkisráðharrin, helt at tær vóru ov týðningarmiklar at verða lagdar niður.

Sum knunnugt hevur danski uttanríkisráðharrin, Gustav Rasmussen, verið og samráðst við Marshall í Amerika um Grønland, men einki vist hevur verið at frætta frá hesum samráðingum. Tíðindini vóru annars ikki váttað frá danska uttanríkisráðharranum.

Rótt hevur verið um, at Russurin hevur kravt stöðir á Spitsbergen. Hetta krav man mest hava verið ætlað móti Amerikanarunum í Grønlandi. Og um tað verður, at Amerikanarar fara úr Grønlandi, kann Noreg meira rólga eftirkanna hesum ynski Russarins.

Teir rýma av landinum

Jarntjaldið eystanfyri tykist at gerast trengri og trengri, og heimarnir framman fyri og aftan fyri tjaldið fara longri og longri frá hvørjum øðrum.

Tú veit ikki so nógv um, hvat ið fyriferst, men tú hoyrir um menn, sum verða hongdir, ella sum standa fyri rættinum, og aðrar sum flýggja og sleppa undan deyðanum.

Nú frættist aftur, at ein bóndaförari úr Eystureuropa er sloppir sær til rýmingar og er komin til Onglands. Tað er Mikolajczyk úr Polen sum er kendur politikari og var eina tíðina oddamaður fyri hini friu polsku stjórnini.

Hann er sum hinir sagdur at manna seg móti teimum stýranda. Hann fekk at vita, at teir ætlaðu at taka hann og so slapp hann sær av stað við sín bera kropp, áðrenn tað eydnaðist.

Hann sigst at ætla sær víðari fram, til Washington. Hinir í Bóndaflokkinum siga Mikolajczyk var eingin góður maður, hann stóð ov mikið langt til högru, og nú skuldu menn koma til, sum ganga leiðina longri til vinstru.

Í Rumænía stendur bóndaförari fyri rættinum, og í Ungarn er ein flýddur til Wien í Eysturriki. — Í Onglandi eru óll uppskakað av hesum tíðindum, og í Parlamentinum verður tosað um at leggja stöðuna í Eystureuropa fram fyri Sameindu Tjóðirnar.

Danmark

Stjórnin Knud Kristensen hevur sagt seg frá. Tosað verður um savningarstjórn úr ymsum flokkum.

Amerika

Teir ríku statirnir í miðjuni av U.S.A. eru ikki fegnir um at lata so nógvan pening til Europa. Nú kemur Kongressin saman í november, og tí fæst at frætast, hvat verður burtur úr Marshall-ætlanini. Amerikanarar ræðast Kommunismuna men teimum dámar heldur ikki so væl at tveita ov nógvan pening til Europa.

Noreg

Kommuvalini í Noregi sýna, at »Arbejderpartiet« at kalla helt stöðuna, meðan Kommunistar gingu aftur og Bóndaflokkurin og Hin kristiligi flokkurin gingu fram.

Ísland

Frá Íslandi frættist, at Javnadarmenn eru við at fáa hövdið fyri seg aftur, meðan Kommunistarnir vikna.

— — —
Ein av hövuðsorsökunum til afturgongdina hjá Kommunismum halda menn vera, at teir í fólkæygum eru einaræðismenn og lata politikk sín avgera samsvandi Ruslands internationalu interessum.